

que ita loca illa Sac. Scripturæ explicarunt S. Cyprianus Ep. 75 ad Jubajan. p. 125 ed. Paris. 1666, Origenes in Ep. ad Rom. lib. 5 p. 561 t. 4 ed. Paris. 1759, S. Anastasius de Trinit. n. 7 p. 775 t. 2 opp. ed. cit., S. Basilius de Spiritu S. c. 12 pag. 23 t. 5 opp. ed. Maurin. Paris. 1750, S. Joannes Damascenus de Fide Orthod. lib. 4 c. 9 opp. t. 1 p. 260 ed. Le—Quienii Paris. 1712, S. Augustinus Contr. Maximin. Arian. Episc. c. 17 l. 2. col. 715 opp. tom. 8 ed. Maur. Ven. laudat. Locum Auctoris libri de Sacram., seu verius S. Ambrosii de Spiritu S. lib. 2 c. 2 n. 42 col. 12 seq. t. 4 ed. cit., et Nicolai I in Can. 24 de Consecr. dist. 4. ubi probatus videtur baptismus in solo Christi nomine collatus, diligenter explicat Carolus Cagliardus Instit. Jur. Canon. lib. 2 tit. 4 § 20 et seq. Vide etiam Natalem Alexandrum Histor. ecclies. diss. 13 t. 4 pag. 101 et seq. ed. indie.

(5) Petri Cantoris, Præpositi, atque aliorum opinio fuit, omitti impune posse ea verba: *Ego te baptizo*, quoniam illis Christi verbis *baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritu S., baptizantes* factum ipsum ministri designat. Sed hæc verba, salvo sacramento, omitti non posse, rescripsit Alexander III in cap. 1 de Baptismo; et Alexander VIII. die 7 Decem. br. an. 1790 inter ceteras propositiones hanc quoque damnavit n. 27. *Valuit aliquando Baptismus sub hac forma collatus, in nomine Patris etc. prætermissis illis: Ego te baptizo; uti patet ex Bullar. Roman. tit. 9 p. 97 ult. ed. Consule Martenium de Antiq. Eccl. rit. lib. 1 c. 1 art. 15 n. 14 seqq. Verum constat sacramenti ratio, si desit vox illa ego, cujus vis in verbo baptizo continetur. Catechismus Romanus part. 2 cap. 2 §. 14 S. Thomas in Summa par 3 q. 66 art. 5 ad 1 et 2.*

27. Ordinarius baptismi Minister est Episcopus, et Sacerdos; extra ordinem etiam Diaconi cum Episcopi, aut Sacerdotis concessu hoc sacramentum administrant (1). Cogente necessitate, omnes et mares, et sæminæ recte baptizant (2); verum neque mulier præsentem viro, neque laicus præsentem clerico, neque clericus, cum adest sacerdos, sibi sumere hoc munus debent (3). Recte inquam, hoc est, sine culpa; ceterum etiam absente necessitate, baptismus à laicis collatus valet, sed næ ii contra Ecclesiæ disciplinam peccant (4). De baptismo ab hæreticis, aut infidelibus dato magna olim disputatio fuit, num valeret; sed eum valere certum est, si tamen id efficere propositum eis fuerit, quod catholica Ecclesia facit (5).

(1) Confer Catechismus Romanum par. 2 c. 2 §. 25, et S. Thomam in Summa par. 3 q. 67 art. 2. Quod si à Tertuliano de Baptismo. cap. 17 p. 250 ed. Rigaltii Paris. 1675, S. Hieronymo Dial. advers. Lucifer. n. 9 col. 182 opp. t. 2 ed. Veron. 1755, aliisque Patribus scriptum est, baptismum sine auctoritate, aut jussione Episcopi à Presbytero non esse conferendum, id referri debet ad solemnem baptismum, qui certis anni diebus administrari consueverat. Non omnis tamen Presbyter, sed tantum proprius, hoc est Parochus, jure ordinario baptizat.

(N. S. Martinus Braear. Epist. ad Bonif. P. apud Aguirre. Tom. 3 Colect. Maxim., de Baptismatis ministracione, quasi propria Episcoporum,

loquitur, quum ait: *Nam ut ego arbitror, qui hoc vobis voluit intimare, nunquam vidisse baptizantes Episcopos.* At non deerant casus, quibus integrum esset, Presbyteris, atque etiam Diaconis baptizare, maxime quum non adesset Episcopus, qui catechumenum morti proximum baptizaret, ut colligitur ex Synod. Illiberit. Can. 77; alioqui neque etiam Presbyteris fas erat, *præsentem Antistitem, infantem tingere, aut signare:* Syn. Hispal. 2 Can. 7).

(2) Can. 21 dist. 4 de Consecr., Tertulianus l. c. p. 251, S. Augustinus contr. epist. Parmen. lib. 2 c. 15 col. 44 opp. 1 t. 9 ed. Ven. indic., Concilium Eliberitanum can. 58 apud Labbæum t. 1 col. 996 ed. Ven. Quo in canone videtur excludi bigamus, etiam necessitate cogente, à baptismi administratione; statuit enim, *posse fidelem, qui lavacrum suum integrum habet* (* hoc est, satis aptum ad baptizandum, non contractum *), *nec sit bigamus* (* vel potius, *etsi sit bigamus, juxta Selvag. Annotat.*), *baptizare in necessitate.* Mirum id videtur Dionysio Petavio in not. ad Epiphani. t. 2 p. 541 ed. Paris. 1722, quod *bigamis baptizare in tanta necessitate non licuit.* Verum, uti observat Albaspinæus in notis p. 175 ed. Neap. 1770, canon non omnino excludit bigamum à baptismi administratione, sed in eo munere bigamo vult præferri laicum, qui bigamus non sit.

(N. S. Syn. Tolet. an. 1525, cap. 15, ait. * Si partum contingat periclitari, poterit, nedum obstetrix, vel quivis alius masculus, aut sæmina, sed et pater, et mater in aliqua patella, aut alio instrumento baptizare. Syn. Valent., Sess. 2 Tit. 2 cap. 4, statuit. ne obstetrix ipsa, aut ullus alius infantem, dum nascitur, baptizare ausit, nisi urgens mortis periculum imminere viderit. Quando vero infans ad Ecclesiam fuerit delatus, interroget Parochus, num baptizatus sit; quod si respondeatur baptizatum esse, requirat diligenter an debita forma, et modo fuerit baptizatus. Ex quibus si certo colligat, infantem vere baptizatum fuisse, caveat ne Baptismum iteret.... Quando vero non poterit certo colligere infantem baptizatum esse, ac proinde hæsitaverit, num vere sit baptizatus, tunc sub conditione illum baptizet. Num Parochi diligenter inquirent, an puer vere baptizatus sit, priusquam iteratam, quamvis conditionalem, Baptismi formam adserendam esse illi pronuntient, viderint secum ipsi; agitur enim de summa re. Synod. quoque Mediolan. V. Part. 1, Constit. *Quæ ad Baptism.* mulieribus interdicit obstetricum munus absque Parochi adprobatione exercere.

Ubi contigerit infantem, ob mortis periculum domi baptizatum, supervivere, ad Ecclesiam adducendus est, ut omissi ritus celebrentur; id quod vetus Ecclesiastica traditio docet, et Synodales Constitutiones præscribunt. Syn. Diæces. Neap. an. 1669, de Baptismo cap. 5, decernit: * Si forte metu mortis baptizatus celeriter infans domi fuerit, recteque deinde convalescit, ad reliquas Ecclesiæ cæremônias suscipiendas mature in Ecclesiam deferatur. Et Syn. Valent., Sess. 2 Tit. 2 cap. 4: * Parochus.... si certo colligat, infantem vere baptizatum fuisse, caveat ne Baptismum iteret. Catechismus tamen, unctionem olei, et chrismatis, et alia, quæ jam baptizato convenire possunt, peragat.

(3) Vide Catechismus Romanum l. c. §. 25.

(4) Apposite Augustinus contr. ep. Parmen. cit. c. 15. *Nulla, inquit, necessitate si fiat, alieni numeris usurpatio est.*

(5) Concilium Tridentinum sess. 7 can. 4 de Baptismo. Primus Agrippinus Carthaginiensis Episcopus in exitu sæculi II. hæreticorum baptismum irritum judicavit: S. Augustinus de Baptismo. Contr. Donatist. lib. 2 cap. 7 col. 102 opp. t. 9 ed. Maurin. Ven. indic., S. Vincentius Lirinensis Common. c. 6

p. 506 ed. Baluzii Pedeponti 1743. Agrippini sententiam sæculo III. S. Cyprianus, atque alii tum in Asia, tum in Africa Episcopi sequuti sunt. Consule Nataleni Alexandrum Hist. Eccl. sæc. 5 diss. 12 p. 92 t. 4 ed. Ven. 1776. Sed S. Stephanus Pontifex ratum habuit baptismum hæreticorum, modo esset collatus secundum catholicæ Ecclesiæ leges, atque hoc Stephani iudicium universa Ecclesia sequuta est in *plenario*, hoc est œcumenico Concilio, quod mortuo Cypriano, se tamen nondum nato habitum, testatur Augustinus de Baptism. lib. 2 cap. 4 et 9 col. 98 et 104 t. 9 opp. ed. Ven. cit. Spectat Augustinus (quod mihi quidem verisimilius videtur, licet non eadem omnium sententia ea de re sit, ut ostendunt Tournelyus Prælect. theolog. de Sacram. in gener. qu. 7 art. 2 concl. ult., et Jueninius de Sacram. diss. 2 art. 5 §. 5) ad Nicænam Synodum, quæ, ut loquitur Hieronymus l. c., *omnes hæreticos suscipit* (can. 8) *exceptis Pauli Samosatemi discipulis*, de quibus agitur can. 19, quoniam hi præscriptam ab Ecclesia formam non observabant. Probat, inquam, Stephanus hæreticorum baptismum, modo secundum catholicæ Ecclesiæ ritus collatus fuisset. Nam calumnia est, quam inter ceteros refelunt, Natalis Alexander Hist. Eccl. sæc. 5 dissert. 14 art. 1 t. 4 p. 104 ed. indic., et Tournelyus Prælect. theolog. de Sacram. in gener. q. 7 art. 2. Blondelli, Basnagii, et aliorum, agentium, Stephanum probasse etiam baptismum hæreticorum, qui in eo conferendo leges, ritusque Ecclesiæ despexerant. Quod si non baptizatus ritum Ecclesiæ servet, atque id velit facere, quod illa facit, ejus quoque baptismum valere, respondit Nicolaus I. in can. 24 de Consecr. dist. 4. Augustinus, ea in re ancipiti contentione distractus nihil affirmandum dixit Contr. ep. Parmen. lib. 1 cap. 15 col. 45 t. 9 opp. ed. Venet. cit. *sine auctoritate tanti concilii, quantum tantæ rei sufficit*.

28. Baptizantur tam infantes, quam adulti; in illis originale peccatum tollitur, in his universa. Infantes rationis usu carentes baptismum donandos non esse, hæreticorum quorundam opinio fuit: sed eos recte in fide Ecclesiæ baptizari, certum est (1). Ut vero eorum baptismus valeat, ex utero matris in lucem editi esse debent; quoniam inutilis est baptismus eorum, qui cum intus in utero inclusi lateant, aqua tingi non possunt (2). Quod si ex eo non totum corpus, sed ejus partem eduxerint, ea pars abluitur, cum mors imminet, atque in primis caput, si prodierit, quo abluto, baptismus non iteratur (3). Infantes filios infidelium baptismum donari vetat Ecclesia, nisi vel mors immineat, vel à parentibus expositi, ac relictis sint, vel saltem eorum alter assentiatur (4).

(1) Concilium Tridentinum Sess. 7 can. 12, et 15 de Baptism. Catechismus Romanus part. 2 cap. 2 §. 52, et apposite Origenes Hom. 8 in Levitic. t. 2 opp. p. 230 ed. Paris. 1755, *secundum Ecclesiæ observantiam baptismum etiam parvulis dari*, inquit. Anabaptistarum error, qui parvulos baptizari posse negabant, jam explosus, atque rejectus ab Ecclesia est, lataque adversus illos disputant scriptores rerum Theologicarum, præsertim Brouverius de Re Sacrament. lib. 2 quæst. 6 cap. 2. Sunt qui paedobaptis-

num recentiori ætate inductum putant, ac negant Ecclesiam duobus prioribus sæculis baptismum infantibus dare consuevisse. Sed eos late refellit Binghamus Origen. Eccles. lib. 11 cap. 4 §. 5 et seq. t. 4 pag. 192 ed. Halæ Magdeburg. 1755, testimonio Clementis Romani, Hermæ Pastoris, Justinii Martyris, Irenæi, Tertulliani, Origenis, Cypriani, omnium denique Patrum qui duobus, tribusque prioribus Ecclesiæ sæculis floruerunt. Constat enim Ecclesia semper certam, ac fixam habuisse doctrinam de peccato originali, atque ejus delendi causa baptismum infantibus tribuisse.

(N. S. Synodus Iliberit. *Can. 1* non obscure demonstrat, Ecclesiam baptizare jam tunc consuevisse adhuc non adultos, maxime quum in mortis discrimen incidere. Expressius Syn. Gerund. an. 517 *Can. 5*; De parvulis vero, qui nuper materno utero editi sunt, placuit constitui, ut si infirmi, (ut adsolet) fuerint, et lac maternum non appetunt, etiam eadem die, qua nati sunt (si obliti fuerint), baptizentur. Parvulos etiam baptizari posse. Episcopi Africani in Sardinia exules, uti dogma catholicum credidere in Epist. Synodica an. circiter 526 *Cap. 11*. Id ipsum firmiter tenuit Ecclesia sequentis sæculis: Syn. Bracar. II *Can. 9*; Gregorius M. Epist. ad Leand. Hispal. *Cap. 4*; Syn. Tolet. IV *Can. 6* alias 5; Hispal. II *Can. 7*; Tolet. an. 1525 præf. *Cap. 15*.)

(2) Vide S. Augustinum Contr. Julianum lib. 6 cap. 5 n. 15 col. 669 opp. t. 10 ed. indic. et S. Thomam in Summa par. 5 qu. 68 art. 11. Quæstio tamen est, num recte baptizetur infans adhuc latitans in utero matris, cum ejus corpus aqua per ostium uteri immissa tingi potest. Late ea de re agit Benedictus XIV de Synod. diœces. lib. 7 cap. 5. ac puerum in eo rerum discrimine ita baptizandum monet sub conditione, sub qua similiter baptizandus erit, si in lucem prodeat. Ceterum non ambigitur, quin recte baptizetur infans, qui secto matris utero in lucem eductus est; quin etiam, mortua matre, ejus uterum reserandum esse per sectionem cæsaream, ut inde extrahatur infans, ac baptizetur, docent S. Thomas l. c. Rituale Romanum tit. 7 de Baptizandis pueris §. 5. Instructio edita à S. Carolo Borromeo pro recta administratione baptismi tit. *de his, quæ Parochus curet, cum timetur de partu*: Actor. Eccles. Mediolan. par. 4 pag. 502. Multa enim sunt exempla infantum, qui ex mortuæ matris utero vivi prodierunt, adoleverunt, et qui etiam ad senectutem ætate processerunt. Confer Theophilum Raynaudum de Ort. infant. per section. cæsar. cap. 2 opp. tom. 14; Auctorem *Lexici universalis rei medicæ verb.* Cæsarea sectio t. 2. Heisterum Instit. chirurgic. par. 2 sect. 5 cap. 3 tom. 5, et Franciscum Emmanuelem Cangiamilam, qui peculiari libro Panormi edito anno 1745 materiam hæc fuse pertractavit.

(3) *Expectanda est*, inquit S. Thomas cit. qu. 68 art. 11 ad 4, *totalis egressio pueri ex utero ad baptismum, nisi mors immineat. Si tamen primo caput egrediatur, in quo fundantur omnes sensus, debet baptizari, periculo imminente, et non est postea rebaptizandus, si eum perfecte nasci contigerit. Et videtur idem faciendum, quæcumque alia pars egrediatur, periculo imminente. Quia tamen in nulla exteriorum partium integritas vitæ ita consistit, sicut in capite; videtur quibusdam quod propter dubium, quæcumque alia parte corporis abluta, puer post perfectam natiuitatem sit baptizandus sub hac forma: si non es baptizatus, ego te Baptizo. Consentiunt Rituale Romanum tit. de Baptizand. parvul. et Instructiones S. Caroli Borromei Actor. Eccles. Mediolan. par. 5 p. 422, §. Si vero factus. t. 1 ed. Patavii 1754. Consule Benedictum XIV, qui ea de re copiose disputat de Synod. diœces. lib. 7 cap. 5 n. 7 et seq.*

(4) Quod de parentibus dico, idem etiam dictum volo de tutoribus, qui

cum parentum locum obtineant, eorum quoque consensus requiritur, ut Hebræorum infantes baptizentur. Quæsitum est, num avus paternus puerum hebræum, invitis parentibus, baptismo offerre possit. Constat id recte fieri, si puer patrem amiserit, ac matrem habeat dissentientem; quin etiam multi sunt, qui idem fieri posse defendunt, cum ambo parentes sospites sunt, et ambo dissentiunt. Gravior de avia paterna controversia fuit, quam defini- vit Benedictus XIV. literis datis ad Petrum Hieronymum Guglielmum, quæ extant in ejus Bullar. Constit. 54 t. 5 p. 259 ed Romæ seu Venet. et quibus statutum est, aviam paternam puerum hebræum baptismo offerre posse, quamquam mater, tutoresque dissentiant. Vide laudatam Constitutionem 54, et alteram ejusdem Benedicti Constitutionem 28 pag 115 ejus Bullarii t. 2 indic. edit, ubi de baptismo Hebræorum tum infantum, tum adutorum late agitur, et omnia, quæ ad hanc materiam pertinent, accurate evolvuntur.

29. Adulti baptismo non donantur, nisi illum sua sponte petant, quoniam nemini ad credendum vis inferenda est (1); neque cum petunt, statim baptismum obtinent, sed primum fidei rudimenta edocentur; unde factum catechumenorum nomen, à greco verbo quod *docere*, *erudire* significat. Vetus hæc est Ecclesiæ consuetudo, ut adulti ad baptismum accedant, posteaquam in re Christiana eruditi sunt, eorumque animus diligenter cognitus, atque exploratus est. Ea de causa instituta est catechesis, divisaque, ut rectius procederet, in gradus tres, aut quatuor, nimirum in *audientes*, *genusflectentes*, et *competentes*, sive *electos* (2).

(1) Concilium Toletanum IV. Can. 57 tom. 5 collect. Harduini, S. Gregorius M. lib. 1 ep. 47 col. 542 t. 2 opp. ed. Paris. 1705.

(2) Initio Ecclesiæ, nulla interposita mora, baptismus dari consuevisse videtur, cum eum suscepturus suum jam satis patefecisset animum pietatis, et religionis plenum, fideique mysteria percepisset. Ita à Petro, et Philippo factum, constat ex Act. Apostol. VI. 1 58 X. 47. Verumtamen cum experimen- to plane compertum esset, non satis tutam esse fidem eorum, qui sine pe- riculo baptismo donati fuerant, institutus est catechumenatus, ut ita singu- lorum fides, et vita diligenter probaretur. Habebat autem catechumenatus certos gradus, quos singillatim excurrere oportebat, ut ita catechumenus ad rem christianam diligentius intituere- tur. Græci canonum interpretes Theodorus Balsamon, Alexius Aristinus, Joannes Zonaras in not. ad Conc. Neocæs. Can. 5 apud Beveregium Pandeet. can. t. 1 p. 405 et 406 ed. Oxonii 1672, duos fecere gradus catechumenorum, alterum eorum, quos *imperfectiores*, alterum eorum, quos *perfectiores* vocant. Duos etiam fecere gradus Beveregius loc. cit. Caveus Primit. Christ. lib. 1 cap. 8, Svicærus Thesaur. t. 2, Basnagius de Reb. Sacr. et Ecclesiast. contr. Baron. pag. 485 ed. Ultraject. 1692. Sed eos plerique rejiciunt, quod ex ecclesiasticis monumen- tis compertum est, tres, aut quatuor fuisse catechumenorum gradus. Con- fer Ducangium in Glossar. verb. Catechumeni, Card. Bonam. Rer. liturg. lib. 1 c. 15 §. 4, ibique Salam in not. p. 543 et seq. t. 1 ed. Taurin. 1747... Martenium de Antiq. Eccl. rit. lib. 1 c. 1 art. 6 t. 1 p. 12 ed. Antuerpiæ seu Ven. 1765, aliosque complures. Thiersius tamen Expos. Sacram. c. 8, et Martenius l. c. à competentibus electos discriminant; sed Morinus de Pœnit.

lib. 6 c. 1, quem plerique sequuntur, unum et eundem facit *competentium*, atque *electorum* gradum. Forte non ubique, nec semper una, et eadem obtinuit disciplina. Certe duo tantum gradus, alius videlicet eorum, qui proprie *catechumeni*, et alius eorum, qui *competentes* vocabantur, hoc est *imperfectiores*, et *perfectiores*, memorantur ab Origene Contr. Celsum lib. 5 p. 437 n. 60 et seq. t. 1 ed. Paris. indicat., S. Zenone lib. 2 tract. 1 p. 277 t. 1 opp. ed. August. Vindel. 1758, S. Isidoro de Offic. Eccl. lib. 2 c. 20 et 21 p. 609 et 610 ed. Paris. 1601, Rabano de Inst. cleric. lib. 1 c. 26 opp. t. 6 p. 9 ed. Coloniae 1626, Leidrado Lugdunen. de Sacram. Baptism. c. 1 apud Mabillonium Veter. analect. p. 78 ed. Paris. 1725. Contra plerique ec- clesiastici scriptores passim recensent tres, aut quatuor catechumenorum gradus; quæ diversitas ad temporum, et locorum usus referenda videtur. Probari tamen nequit opinio Josephi Binghami, qui lib. 10. Origin. Eccl. c. 2 §. 2 pag. 17 t. 4 ed. Halæ Magdeburg. 1655, alium invenit gradum catechu- menorum; eorum scilicet, qui cum in imo catechumenorum gradu peccas- sent; ab Ecclesia expellebantur. Non erat hic catechumenorum gradus, sed erat expulsio, et ejectio ab omni gradu catechumenorum; quæ eadem de pe- nitentibus, qui peccassent, disciplina obtinebat. Hoc tamen erat discrimen, inter catechumenos, et penitentes, quod si suum etiam habebant gradum extra ecclesiam, quo loco erant *stentes*; sed catechumeni nullum hujusmodi gradum obtinebant; et ideo cum ab Ecclesia expellebantur, arcebantur à Catechumenatu, mittebanturque ad illos, quos Ecclesia ab se prorsus alie- nos habebat. Simili ratione Synodus Eliberitana catechumenas, quæ habe- rent *comatus*, aut *viros cinerarios*, arceat à *communione*, videlicet ab Ec- clesia, et à Catechumenatu, uti eum canonem recte explicat Albaspinaus p. 185 ed. Neap. 1770.

30. In imo gradu erant *Audientes*, ii nimirum, qui in Eccle- sia sermones, sacrasque scripturas audiebant, unde eorum no- men factum est. Qui se Baptismi desiderio teneri significave- rant, signabantur signo crucis (1), ac manuum impositione (2), ceterisque precibus (3), catechumeni fiebant. Hi præsentibus non erant, cum Sacrificium peragebatur; sed finita Scripturarum ex- plicatione, cum ethnicis abibant, clamante Diacono: *ne quis au- dientium*, *ne quis infidelium* (4).

(1) Augustinus de Catech. rud. cap. 26 opp. tom. 6 col. 295 ed. Venet. cit., Theodoretus Hist. Eccl. lib. 4 cap. 18 p. 169 ed. Valesii Cantabrig. 1620. In antiquo Codice Monasterii Bobiensis, quem Mabillonius edidit in Mus. Italic. tom. 1, tum in fronte, tum in corde signum crucis fieri jubetur. Alius est ritus Missalis Gotici editi à Josepho Thomasio; utrumque cum aliis libris ritualibus descripsit Martenius de Antiq. Eccles. ritib. lib. 1 c. 1 art. 7 t. 1 p. 15 ed. Antwerp. seu Ven. 1765. Illud in Bobiensi Codice, quem Mabillo- nius edidit, animadvertendum est, quod non tantum signum crucis fieri, sed etiam *symbolum dici* jubetur; quod est contra arcani disciplinam, quæ sym- bolum eorum catechumenis recitari vetabat. Forte illæ preces ad catechu- menos non pertinebant, antequam mos generatim obtineret baptizandi pue- ros, qui simul catechumeni fiebant, et baptismum accipiebant.

(2) Severus Sulpitius Dial. 2 de virt. S. Martini cap. 4 pag. 107 tom. 1 ed. Veron. 1741. Eusebius in Vit. Constant. lib. 4 cap. 61 p. 661 ed. Valesii Cantabrig. 1720. Concilium Arelatense I Can. 6 apud Labbæum tom. 1 col. 1451 ed. Ven. Ex hoc ritu explicandi sunt can. 59. Concilii Eliberitani tom. 1 col. 997. can. 7 Concilii Constantinopolitani I tom. 2 col. 1129 et can. 95. Trullani apud cit. Labbæum tom. 7 col. 1587. quibus locis *Christianum facere* idem est atque aliquem manuum impositione, certisque precibus in imo catechumenorum gradu collocare. Confer Hugonem Menardum in Sacrament. S. Gregorii M. Not. 534 opp. t. 3 col. 561 seqq. ed. Maurin. Paris. 1705, à quo cuncta, quæ ad hanc materiam pertinent, accurate describuntur.

(3) Consule Martenium l. c.

(4) Auctor Constit. Apostol. lib. 8 cap. 5 apud Cotelierum PP. Apostolic. t. 1 p. 366 ed. Amstæledami 1724.

31. Proximus erat locus *Genusflectentium*, quibus in genua provolutis imponebantur manus; atque hi proprie catechumeni dicebantur, quæque ad eos pertinebat, liturgiæ pars, catechumenorum oratio vocabatur (1). Ad eos referebatur ea Diaconi proclamatio: *Quicumque catechumeni discedite*. Summus erat gradus eorum, qui cito baptismum erant suscepturi, quique appellabantur *Competentes*, quod jam baptismum peterent (2), et *Electi*, quod ad baptismum proxime accipiendum eligerentur (3). Hi sua dabant baptismi nomina, quæ Diaconus viventium diptycis insemebat (4); et pro ipsis certæ fundebantur preces, posteaquam reliqui catechumeni è templo discesserant (5).

(1) Concilium Nicænum can. 14 apud Labbæum tom. 2 col. 59. Post Episcopi sermonem catechumenorum oratio peragebatur, uti patet ex Concilio Laodiceno can. 19 apud eundem Labbæum tom. 1 col. 1534. Harum autem precepcionum formulæ in *Constitutionibus Apostolicis* loc. indic. cap. 6 pag. 597, atque à Chrysostomo Hom. 2 in 2 ad Cor. n. 8 pag. 440 t. 10 ed. indic. recitantur.

(2) S. Augustinus de Fide et oper. cap. 6 col. 169 t. 6. opp. ed. Maur. Venet. cit. et Serm. 216 col. 953 t. 5; S. Hildephonsus Adnot. de cognit. baptism. cap. 50 apud Baluzium Miscellan. sacr. pag. 22 tom. 2 ed. Lucæ 1761. V. S. Isid. Hispal. Lib. 8. Orig. cap. 4.

(3) S. Leo M. Ep. 16 ad Episc. Sicul. cap. 5 opp. tit. 2 p. 80 ed. Romæ 1755. Extat in Constitutionibus Apostolicis lib. 8 c. 8 pag. 599 l. c. oratio pro his catechumenis.

(4) S. Augustinus de Cur. gerend. pro mort. cap. 12 col. 525 opp. tom. 6 laud. ed. Venet. Auctor operis, quod Dionysii nomine circumfertur, de Hierarch. eccl. cap. 2 §. 5, ibique Pachimeres pag. 255 et 276 tit. 1 ed. Antwerp. cit. Concilium Constantinopolitanum sub Menna habitum Act. 5 col. 1525 tom. 2 collect. Harduini.

(5) Græcam Ecclesiam certas pro catechumenis, energumenis, et pœnitentibus preces habuisse constat, quæ quidem diverso tempore fundebantur; sed non ita exploratum est, num eadem etiam fuerit Latine Ecclesiæ disciplina. Eandem prorsus fuisse, verisimile est, uti observat Binghamus Origin. eccles. lib. 14 cap. 5 tom. 6 pag. 228 edit. indic.

32. Stalim ac catechumeni inter audientes erant relati, incipiebant catecheses, quibus fidei rationes, vitæque christianæ officia edocebantur. Quo munere instituendi catechumenos Episcopi, aut Presbyteri, Diaconive, minoresve etiam clerici, et interdum laici fungebantur (1). Docebant autem catechistæ in exedris Ecclesiæ (2); magnaque erat in catechumenis instituendis eorum cura, et diligentia; quasi qui formarent animos teneros puerorum, qui primum imbuuntur iis, quæ cognitu facilia sunt, ut ad graviora, et disciliora paratiores accedant. Quare primum veritates simplices, et apertas proponebant, officiaque explicabant vitæ christianæ (3); sed de mysteriis Religionis, ac ritibus sacramentorum nullum faciebant verbum, antequam proxime abesset Baptismi suscipiendi tempus; qua in re catechumeni pares erant ceteris profanis, qui mysteria nostra ignorabant. Atque hæc celebris est arcani disciplina, quam ab ipso Christo, et Apostolis acceptam, diu Christiani retinuerunt (4), quæque demum sua veluti sponte desiit, postquam ethnica superstitio fere ubique extincta, et sublata fuit (5).

(1) Episcopum catechistæ officio functum, testatur S. Ambrosius Ep. 20 col. 901 n. 4 t. 5, ac Theodorus Lector Collectan. lib. 2 in Biblioth. PP. tit. 26 p. 86 ed. Lugdun. Presbyterum, constat ex Chrysostomo Cateches. ad illuminandos opp. t. 2 p. 225 cit. ed. Paris. quam ipse habuit, cum esset Presbyter Antiochiæ; Diaconum, ostendit Augustinus de Catechiz. rudib. c. 1 col. 265 opp. t. 6 ed. Maur. Ven. cit. Lectorem, Cyprianus Ep. 24 p. 55 ed. Rigaltii Paris. 1666. Neque majorem ordinem in Ecclesia habuisse videtur Origenes, quem Eusebius Hist. lib. 6 c. 3 p. 260 ed. Cantabrig. 1720, et S. Hieronymus de Vir. illustr. in Origene c. 54 opp. t. 2 col. 877 ed. Veron. cit., Catechistam Alexandriæ fuisse narrant, cum decem atque octo annos natus esset. De laico vide Auctorem Const. Apost. lib. 8 cap. 32 apud Cotelierum pag. 418 ed. indic.

(2) S. Ambrosius Ep. 20 ad Marcellinam n. 4 col. 901 ed. Ven. cit. t. 5 se competentibus in Baptisterio symbolum tradidisse scribit. Erant autem, ut plurimum, distincta, sed ecclesiæ conjuncta ædificia, in quibus catechumeni instituebantur, quæque *catechumenia*, sive *catechumenorum mansiones* dicuntur à Leone Novell. 75, atque à Concilio Trullano Can. 97 apud Labbæum t. 7 col. 1590 ed. Ven. et Balsamone, ac Zonara in eum Can. apud Beveregium Pandect. Canon. t. 1 p. 275 ed. Oxonii 1672. Cum Episcopus, aut Presbyter catecheses habebant, eas habebant etiam in Ecclesia, ceteri extra eam; atque hinc Demetrius Alexandrinus graviter reprehendit Alexandrum Episcopum Hierosolymitanum, et Theocritum Episcopum Cæsareensem, quod Origeni, cum nondum esset Presbyter, publice in Ecclesia concionandi facultatem dedissent. Confer Valesium in Euseb. lib. 6 c. 19 p. 285 n. 5 ed. Cantabr. 1720. Multa de catechesibus habes Diss. 2 in S. Cyril. Hieros. c. 4 et 5.

(3) S. Augustinus singulari libro, quem scripsit, de Catechizandis rudibus, et cujus veluti summam edidit Aleuinus Epist. 7 ad Carolum M. p. 1487 ed.

Paris. 1617, ritus tradit in Catechumenorum institutione servandos. Consule Chardonium Hist. sacram. lib. 1 cap. 3.

(4) Arcani disciplinam ab ipsa Christi, et Apostolorum memoria repetunt Antonius Pagius in Baron. ad an. 118 n. 4 et seq. p. 95 t. 2 ed. Lucæ, Chardonius Hist. sacram. lib. 1 c. 2., Emmanuel Schelestratus, qui peculiari dissertatione de *Disciplina arcani*, egregie, præter ceteros, materiam hanc illustravit. Huc sane spectat illud Christi, qui cum à discipulis interrogatus fuisset, quamobrem Judæos parabolis alloqueretur, respondit apud Matthæum XIII. 11 *quia vobis datum est nosse mysteria regni cælorum; illis autem non est datum*; et huc similiter ea verba ipsius Christi ad Apostolos Matth. VII. 6, *nolite sanctum dare canibus, neque mittatis margaritas vestras ante porcos*, quemadmodum verba ipsa interpretantur Clemens Alexandrinus Stromat. lib. 1 p. 548 cap. 12 t. 1 ed. Oxonii 1715 Tertullianus de Præscr. advers. hæret. c. 41 p. 217 ed. Rigaltii Paris. 1675, Chrysostomus de Compunct. lib. 1 cap. 6 opp. t. 1 p. 131, et Homil. 22 in Matth. n. 3 p. 287 t. 7 ed. Paris. cit. Quod à Christo acceperant, Apostolos, atque Ecclesiæ Patres fecisse, manifestum est. Nam Apostoli in orationibus ad Judæos, atque Ethnicos nullum de abditis fidei mysteriis verbum habent Act. II. IV. X. XVII. nominatim autem Paulum Christi legem observasse, tradit Clemens Alexandrinus Stromat. lib. 5 c. 10 p. 685 t. 2 ed. cit. ex eo Pauli verbo: *ut aliquid impartiar vobis gratiæ spiritualis*, itemque ex eo: *sapientiam loquimur inter perfectos*. Apostolorum exemplo Ecclesiæ Patres reticentiæ legem, arcaneque disciplinam servasse diligenter, constat ex Tertulliano l. c. Cyrillo Hierosolymitano Catech. 6 n. 29 pag. 106 ed. Paris. cit. Nazianzeno Orat. 40 de Bapt. p. 647 t. 4 opp. ed. Paris. cit. Chrysostomo Hom. 46 in act. c. 5 opp. t. 9 pag. 549 ed. indic. Cyrillo Alexandrin. Adv. Julian. lib. 7 p. 245 opp. Jul. ed. Lipsiæ 1696. Ambrosio offic. lib. 1 c. 50 n. 260 opp. t. 5 col. 79 edic. indic. Augustino in Psalm. 109. num. 17 opp. t. 4 col. 1241 ed. ind. Innocentio I. Ep. 25. ad Decent. apud Constantium Ep. Rom. Pont. col. 859. Quod etiam confirmat reprehensio illa Ethnicorum adversus Christianos, quod clancularia esset eorum doctrina, et confirmat id, quod Athanasii ætate ab Ariani factum est Hi enim, ut sibi Ethnicorum patrocinium adsciscerent, fracta arcane lege, rem totam patefacere non dubitarunt, tum editis tractatibus, quibus Trinitatis mysterium explicabatur, tum etiam Ethnicis in Ecclesiam admissis, ubi magis abdita, et secreta perspicerent. Hinc Athanasius Apol. contr. Arian. p. 118 n. 51 t. 1 opp. ed. Maur. Patav. 1777, queritur de *Præfecto Ægypti Philagrio, apostata, ethnicisque militibus admissis ad ea disquirenda, quæ ne catechumenos quidem conspicerent licuit. Sacra mysteria ab Ethnicis directæ, et in terram projectæ* in ordinatione Gregorii Alexandrini contra Athanasium, memorat Epistola I. Julii P. ad Eusebianos apud Constantium Epist. Roman. Pont. col. 578. *Profanos sanctorum, id est fidelium, iudices, et novam, ac inusitatam mixtionem, mysticas nempe quæstiones spectante vulgo tractatas*, dolet Gregorius Nazianzenus in Orat. 21 de Laud. Athanasii n. 30 p. 587 opp. t. 1 ed. Colon. 1690; ex quo magnam tum catechumenorum, tum ethnicorum fuisse offensionem, constat ex Athanasio de Synodis n. 2 opp. t. 1 par. 2 p. 573 ed. Patav. 1777. Ex quibus intelligimus, cur in publicis Patrum concionibus, præsertim eum de sacramentis agitur, frequenter occurrat ea formula: *norunt initiati, norunt fideles, quod dicitur*; atque etiam intelligimus, quanta sit ad Religionem tuendam necessitas traditionis, per quam multa acceperimus, quæ, ne profanis paterent, Ecclesiæ Patres literis consignare noluerunt. Hæretici Scriptores Dallæus, de Scriptis Ignat.

lib. 1 c. 22, et Binghamus Orig. lib. 10 c. 5 §. 3 t. 4 p. 123 seq. ed. Halæ Magdeb. 1755, hanc disciplinam Apostolis ignotam, multoque serius in Ecclesiam inductam putant. Sed eos refellunt, quæ de Christo, et Apostolis memoriæ sunt prodita; refellit Basilius, de Spiritu S. cap. 27 pag. 55 t. 3 opp. ed. cit., qui eam disciplinam ab Apostolis, atque antiquis Patribus servatam tradit; refellit Tertullianus l. c., qui eam repetit à Christi præcepto; *nolite sanctum dare canibus, neque mittatis margaritas vestras ante porcos*.

(5) Confer Pagium in Baronium ad an. 120 n. 4 et seq. p. 95 et seq. ed. Lucæ 1758 t. 2.

33. Cum satis erant probati, et satis in re christiana eruditi (1), appropinquante solemnī die (2), catechumeni baptismum petebant; et ideo sua dabant nomina (3), per quæ sese quasi candidatos baptismi declarabant. Ergo accipiebant Symbolum, et orationem dominicam (4); sua confitebantur crimina (5), agebant pœnitentiam (6), manuum impositioni, exorcismis, exsufflationibus (7), precibus subiciebantur; atque etiam sal benedictus in eorum os inserebatur (8). Baptismum etiam antecedebant lotiones duæ, altera capitis, altera pedum (9); præterea caput catechumeni sacro oleo ungebatur (10). Sed Ecclesia in primis curabat, ut qui baptismum petebant, tanto munere essent digni; et ideo post data à competentibus nomina, plura adhibebat scrutinia, per quæ eorum corda scrutabatur, videbaturque, *quanta vigiliantia convenirent, quo studio ferverent, qua cura penderent* (11).

(1) De tempore catechumenatus non una, atque eadem semper fuit Ecclesiæ disciplina. Synodus Eliberitana Can. 42 apud Labbæum t. 1 col. 997 ed. Ven., et Justin. Novel. 144 cap. 2 apud Dionysium Gothofredum, biennium; Auctor Const. Apostolic. lib. 3 cap. 52 p. 418 t. 1 apud Cotelerium l. ind., et Nicæni Patres can. 14 c. 2 col. 39 apud citatum Labbæum, triennium constituunt. Synodus Aæthensis can. 54 t. 5 col. 527, menses octo Judæis, Synodus Eliberitana, can. 4 col. 992 loco mox citato, annos tres Flaminibus præscribit. Si quis in catechumenatu peccaret, tempus producebatur, ac de superiore ad inferiorem gradum catechumenus dejiciebatur, et cum in imo erati gradu, extrudebatur: concilium Neocæsareense can. 5 t. 1 col. 1514 apud eundem Labbæum. Interdum tempus ipsum contrahebatur, cum id justa aliqua causa postulabat; atque ita S. Gregorius M. lib. 8 ep. 25 col. 912 t. 2 ed. Paris. cit. cuidam Episcopo permisit, ut Judæos in Agro Agrigentino baptizari cupientes, post indictum quadraginta dierum jejunium, baptismo donaret.

(2) Solemnis Baptismi tempus erat olim Pascha, et Pentecostes. Tertullianus de Baptism. cap. 49 p. 252 ed. Paris. 1675, Siricus ep. 1 ad Himer. Tarracon cap. 2 apud Constantium l. c. col. 626, Leo M. ep. 16 ad Episc. Sicil. c. 5 p. 80 opp. t. 2 ed. Rom. 1755, Gelasius Dec. c. 10 apud Pithæum Cod. can. p. 266 Paris. 1687. Postea dies Natalis Christi, aliique festi dies accesserunt. Græci etiam die Epiphaniæ, Galli quinque quotannis diebus, Hispani etiam diebus festis Apostolorum, ac Martyrum solemnem bap-